

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 15 Lipca v. s. 1832 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Odessa dnia 11 czerwca.

D. 8 t. m., o pół do 10tej zrana, odbyło się tu poświęcenie знамени, najtęskawiej darowanego temu batalionowi Praskiego półku pieszego, za waleczność i męstwo, okazane przy zdobyciu szturmem przedowych warowni miasta *Warszawy*, w dniach 25go i 26go sierpnia zeszłego 1831go roku. Obchód, wiekopomny dla tego półku, odbywał się w sposób następujący: D. 8 zrana, na tu-tejszy plac teatralny wyprowadzony był pomieniony batalion półku Praskiego na paradę; przed szrodkiem jego znajdowało się Duchowieństwo Soboru Przemienienia Pańskiego, i przyniesione do batalionu znamię, podług obrzędów Cerkwi, było poświęcone. Ceremonii tej obecnymi byli: Dowódzca 6go Korpusu Pieszego JW. Jenerał-piechoty *Roth*, który przybył do *Odessy* dla przeglądu półków *Modlińskiego* i *Praskiego*; Naczelnik 26tej dywizyi pieszej P. Jenerał-porucznik *Otro-szczeńko*; Dowódzca 1szej brygady teyże dywizyi P. Jenerał major *Balbekow* i inni PP. Jenerałowie, Sztab-i-Ober-Oficerowie, znajdujący się teraz w *Odessie*, również i Urzędnicy Cywilni. Potem batalion przeciągał, witając znamię trzykrotnym wykrzyknieniem *ura!* Nakoniec znamię przy odgłosie bębnow i muzyki zaniesione zostało do kwatery Dowódcy półku, P. Półkownika *Balickiego*, przeprowadzane od wszystkich wyżej wymienionych Jenerałów, Sztab-i-Ober-Oficerów, którzy przez Dowódcę półku zaproszeni byli na obiad. Podczas istoty spełniono zdrowie ubóstwianego *Monarchy* i całego *NAYJAŚNIEJSZEGO CESARSKIEGO DOMU*. Pamięć dnia tego stanie się niezatartą w sercach wszystkich walecznych wojowników półku *Praskiego*. (G. O.)

NOWY INSTYTUT W DORPACIE.

W *Dorpacie*, stan naukowy, wierny swojemu czci-godnemu powołaniu, coraz nowymi o wzrost i upowszechnienie nauk dowodami jednać sobie sławy i szacunku nie przestaje.

Donieśliśmy już czytelnikom naszym o nowém piśmie peryodyczném (Kur. Lit. N. 51), do którego wydawania Członkowie Uniwersytetu tamecznego, trudy, zdolności, usposobienia i całą usilność poświęcają; teraz uwiadomiamy o nowém ważném dla upowszechnienia nauk skutecznym przedsięwzięciu.

PP. Professorowie uniwersytetey, łącznie ze współtowarzyszami swoimi naukowego zawodu, PP. Nauczycielami gimnazyalnymi, za potwierdzeniem Szkolney Kommissyi CESARSKIEGO *Dorpaciego* Uniwersytetu, zaprowadzili oddzielny Instytut, złożony z dwóch szkół: *uczoney* i *realney*, tudzież pensyonu przy nich.

Przy *Sankt-Petersburskiej* gazecie, *Pszczola Północna*, z przeszłego kwietnia dołączona jest obszerna wiadomość o tych naukowych zakładach, wraz ze szczegółowym prospektem nauk, mogących się tam nabywać, którey krótką tylko treść ogłaszamy.

Szkola Uczona, ma w zamiarze sposobić młodzież do naukowego powołania, zatrudniać się wyłącznie kształceniem umysłowem, i rozbierać nauki jako środek do niego prowadzący: wystawia ona poznania ludzkie w głównych tylko ich zarysach i przyspasabia uczniów do Uniwersytetu, którzy z czasem poświęcić się mają pomaganiu postępowi rodu ludzkiego do rozpestrzenia naukowej sfery.

Szkola Realna, przeciwnie uspasabia do tych powołań i stanów, których wypadki, praktycznie się do czynnego i potocznego w społeczności życia stosują; dla tego wczesniej się tu wykładanie nauk ścisłych rozpoczyna, odnosząc je zawsze do potrzeb obecnego czasu. Z tej przyczyny nauka nowoczesnych języków jest tu na głównem baczeniu, wtenczas, kiedy się od starożytnych uczniowie tej szkoły uwalniają, wyjąwszy młodzież, poświęcającą się *Medycynie*, *Prawoznawstwu* i tym podobnym powołaniom, która dla nabycia znajomości języków dawnych obowiązana jest ucześnieć do szkoły uczoney. Sposobiący się do posług urzędowych w państwie, jako to: do *Dyplomacyi*, *Kameralistyki*, *Prawa krajowego*, rozmaitych gałęzi *Administracyi*, i. t. p. przestają na przedmiotach w *realney* wykładanych szkole, a po ich nabyciu do Uniwersytetu postępują.

Lecz ponieważ, jak z gimnazjow, tak też z tych nowych zakładów, dla rozmaitych nieprzewidzianych okoliczności wielka część uczniów, uniwersyteckich kursów słuchać nie może: „Poczytujemy (słowa Prospektu) przeto za powinność zwrócić uwagę publiczności na to, iż przed zajęciem się stanem wiejskiego gospodarza, kupca, żołnierza, urzędnika miejscowego, dozórce lasów, architekta, górnika, aptekarza, również jak malarza i muzyka, żądający nabyć ogólnego wykształcenia, i zostać w powołaniach wymienionych professionistami, nieobcymi teoretycznym wiadomościom, mogą w szkole *realney*, cel takowy, w stopniu wysokim osiągnąć: albowiem w niej się wykladać będą, tak z bogactwem rozum i w stanie oddzielnym, do którego każdy siebie przeznaczą, pożyteczne wiadomości, jako też niezbędnie potrzebne nowoczesne języki.”

Pensyon, przy tych szkołach zaprowadzony, różni się od pensyonow zwyczajnych w tém, iż nie wszyscy pensjonarze, jak to zwykle bywa, zajmują jeden wspólny instytut, ale rozdzieleni są pomiędzy szczególnych nauczycieli, gdzie przy pieczołowitości macierzyńskiej i oycowskim wsród rodziny, u której się umieszczają, dozorce, czuwa jeszcze nad nimi ogólna szkoła i pensyonu administracyi. Nie wszyscy uczniowie szkoły uczoney i *realney* obowiązani są pensjonarzami rządowey i nauczycieli zostawać; ale ci, którychby się pierwiastkowe przysposobienie i wychowanie domowe okazało niedostatecznym i zaniedbanem, nie będą inaczej, tylko pod tym warunkiem do szkół *realnych* przypuszczeni.

Opłata półroczna w dwóch początkowych *klassach*, za branie nauk w obu szkołach wynosi rub. ass. 100: w trzech wyższych, dzieci rodzicow mieszkających w *Dorpacie* płacą za osobę po r. ass. 150, a z miejsc innych po 200 za półrocze. Za całkowite utrzymanie na pensyonie, to jest: mieszkanie ze światłem i opałem, stoł, opranie, dozór, nauka, i t. d., za półrocze r. ass. 400 od osoby. Dwóch lub więcej braci, płacą mniej czwartą częścią. A w ogólności, cena się z powiększoną pensjonaryuszów liczbą umniejsza.

Urządzenie Instytutu, jest na wzór szkół gimnazjalnych, naukowego *Dorpaciego* wydziału. Starszy nauczyciel *Girgenzon*, czuwać będzie nad karnością, a lektor *Raypach* nad innymi częściami rządu. I do tych się, rodzice lub opiekunowie, chcący umieszczać młodzież w Instytucie, zgłaszać mają. Sprawy ważniejsze Instytutu, rozstrzyga konferencya nauczycielska.

Ważny ten instytut, mianowicie ze względu na szkołę *realną* czyli *praktyczną*, gdzie tak nie-

odbicie potrzebna, w stosunkach rozleglejszych czynnego w społeczności życia nauka nowoczesnych języków, jest na pierwszym baczaniu, na pensyon, w którym się wady i opuszczenia pierwiastkowej edukacji mogą sprostować, tudzież na umiarkowaną opłatę, przystępną ludziom mniej zamożnym, jak powodzenie i sławę dla siebie, tak też pożytek niewątpliwy dla kraju obiecując, i go-dzien jest naśladowania.

PRUSSY.

Berlin d. 13 lipca.

Królewiecka Gazeta donosi z Gdańska pod dniem 4 lipca, że flotylla Rossyjska opuściła tamtejsze wody; pozostawiła jednak kilku Kommissarzy i Officerów, dla uskutecznienia przewozu wojennych amunicy do Modlina i Warszawy.

Przejeżdżali tędy z depeżami do Londynu: goniec Cesarsko-Austryacki koniuszy Brönnenberg z Wiednia, i Cesarsko-Rossyjski Feldjegier Porucznik Dobrowolski, jako goniec z Petersburga.

Gazeta Królewiecka prostuje wieść w wielu gazetach umieszczoną, jakoby Rossyjski officer przy flotylli w Gdańsku stojącej, był synem Jenerała Moreau; gdy ten officer jest synem byłego Prezesa Zjednoczonych stanów Ameryki, podobnego nazwiska (Monroe.) (G.W.)

NIEMCY.

Munich 10 lipca.

Tutejsza Polityczna Gazeta umieściła wyjątek z listu pisanego z Speyer, pod dniem 29 czerwca, jak następuje: — „W dniu wczorajszym Feldmarszałek Minister stanu Xiążę Wrede, jako Królewski nadworny kommissarz, instalował tu Kommissarzy PP. Stangel i Lamotte. Z obudwóch cyrkultów Frankenthal i Landau, wszyscy prawie urzędnicy, duchowni i barmistrze byli przytomni tej uroczystości. Przy natłoku różnych stanów, Xiążę Feldmarszałek miał mowę pełną umiarkowania, wynurzył boleść, jakiej Król doznał z powodu ostatnich wypadków, rozbiierał niecierpliwie, na które narzekano, i zapewniał, że Król żąda jedynie prawnego i z ogólnym dobrem zgodnego porządku, i że w mianowaniu obecnie dwóch wysokich urzędników daje dowody i rekoymią swojej łaskawości. Zakończył mowę z głębokim zadowoleniem bardzo licznej publiczności, która go z wielką paradą odprowadziła do mieszkania; po czym wiele osób zaproszonych zostało na obiad do Xięcia.

Luxemburg d. 4 lipca

Tutejszy Dziennik zaprzecza wiadomości, która się w niektórych Belgijskich Gazetach znajduje, jakoby między Jenerałem Dumoulin i Goudeke zaszyły nieporozumienia. Taż sama gazeta udziela 66ty protokół konferencji Londyńskiej i stara się dowieść, że Xiążę Niemiecki nie ma prawa żądać uwolnienia Pana Thorn, ani uskutecznić to uwolnienie.

Hamburg dnia 10 lipca.

(Cour. fr.) Zaślubienie Króla Belgów ma dopiero w pierwszych dniach sierpnia nastąpić. 3go lub 4go sierpnia uda się Król Leopold do Paryża, gdzie zabawiwszy 10 do 14 dni, wróci z młodą Królową w towarzystwie dwóch jej braci i ciotki Xiężniczki Adelaydy. (G.W.)

FRANCYA.

Paryż dnia 5 lipca.

Cholera czyni jeszcze wielkie spustoszenia w niektórych Departamentach; i tak: w Departamencie Aisne do 2 b. m. w 358 gminach zachorowało 7,597 osób, z których umarło 3,671. W Departamencie Aube w 97 gminach, zachorowało 3,259 osób, umarło 1,402. W Eure w 66 gminach zachorowało 650, umarło 261. W Departamencie Loiret 1,235 zachorowało, 640 umarło. W Loir i Cher w 27 gminach zachorowało 622, umarło 332. W Marne w 208 gminach 12,305 zachorowało, 3,905 umarło. W Departamencie Wyższej Marny w 49 gminach 2,015 zachorowało, 685 umarło. W Maas w 128 gmi-

nach 7,829 zachorowało, a 2,697 umarło. W Nord w 157 gminach 3,535 zachorowało, 1969 umarło. W Oise zachorowało 5,798, umarło 2,440. W Departamencie Niższej Sekwany z 2,481 chorych, umarło 1,155. W Departamencie Somme 4,627 zachorowało, a 1,680 osób umarło.

Niedawno odebrano tu listy od podróżującego w Indyach Wschodnich Francuza P. Jacquemont. Po powrocie z Kaszmiru, opuścił on był kraje Runiet Singa, a uznawszy niepodobieństwo dostania się przez Afghanistan do Persyi, powrócił do Delhi, w celu udania się przez Bombay do zatoki Perskiej. Runiet Sing niedaremnie usiłował zatrzymać go, ofiarując mu urząd przy swoim Dworze. Przy odjeździe Pan Jacquemont otrzymał od Xięcia tego w darze piękne szale i drogie kamienie. Zda się, że Runiet Sing szczególnie zamilował Francuzów, i tylu ich przyłącza do swojej służby, ile tylko dozwalała zaszczyt Anglików. Wojsko jego jest zorganizowane na stopę francuską i liczy 40 do 50 tysięcy i 100 dział. Zatargi jego z kompanią Wschodnio-Indyjską, zdają się być zatwierdzone na chwilę, chociaż ze wzajemnego położenia, ciągła wojna zdaje się nieodzowna. Widział się on z Jenerałem Gubernatorem Indyy i wojsko jego odbywało ćwiczenia przed Anglikami. Jest on panem prowincy Lahory, Kaszmiru i ziem Afghanistanu, położonych nad Gudną, które zdobył po śmierci Mohameda Szacha.

Program nroczystości Lipcowej już wygotowany. Pierwszego dnia nie będzie się teraz odprawiać nabożeństwo żałobne; lecz za to wyposażonych będzie kosztem kraju 16 ców kawalerów lipcowych, każda otrzyma prócz 2,000 fr. posagu, jeszcze 3,000 fr. z kasy miasta i po 1,000 fr. jako podarunek od Króla; 12 z tych paniełek będą wybrane ze stolicy miasta, a 4 z okolicy. Drugiego dnia dane będą różne gry i zabawy, illuminacye i rozdawanie nagród etc.; a trzeciego dnia obrót gwardyi narodowej i fajerwerki.

Baron Deffant, nowy nasz Posel do Meksyku, zebrał naysnakomitszych kupców w Rouen, w celu naradzenia się z niemi nad niektórymi okolicznościami handlowymi w tamtej okolicy.

Porobiono tu zakłady, że od dziś za dwa miesiące, ani nowe Ministeryum nie będzie utworzone, ani Izby zwołane, ani też pożyczka utworzona.

W Departamencie Morbihan rozeszła się wiadomość, że bracia Cadoual na statku opatrzonym w broń i amunicyą oddalili się z Jersey.

— Dnia 6 —

Podczas niebytności Marszałka Soult, będą mu codziennie sztafetą przesyłane ważniejsze interesy jego wydziału. Hrabia Rigny ma tylko naglęjsze załatwiać urzędzenia.

3 b. m. było pierwsze głosowanie na Deputowanego, w miejsce Kazimierza Périer, na wyborczym Kollegium w Troyes. Wszystkich wyborców znajdowało się 340; od nich na drugim głosowaniu otrzymał Ministeryalny Kandydat P. Verrier 169, a opozycyiny P. Stourm Adwokat 131 głosów, reszta była rozmaicie podzielona. Gdy zatem żaden nie miał potrzebnej większości głosów 171, miało nastąpić głosowanie na jednego z nich dwóch.

Gazette de France zawiera pismo prywatne o interesach Portugalii i Hiszpanii, w którym czytamy: „Stan przyszły Portugalii, wywrze wpływ na całą Europę, ważniejszy, niżeli powszechnie się zdaje. Portugalia jest kraj, na którym Anglia i Francya chcą zszczępić liberalne swoje zasady, aby je ztamtąd na cały półwysep Pirynejski rozszerzyć. Podczas, gdy Anglia pochlebja sobie, że jeys się uda, przy powszechnym wstrząśnięciu, któreby tym sposobem nastąpić musiało, odzyskać dawniejszy wpływ na stałym lądzie, Francya spodziewa się, że, wciągnawszy do swych zasad Portugalii i Hiszpanią, potrafi na ich czelę wystąpić z swoim systematem naprzeciw północy, która by uleż koniecznie musiała. Te są istotnie prawdziwe pobudki, mniej więcej pośrednich usiłowań Francuzkiego i Angielskiego

Rządu, do obalenia tronu *Don Miguela*, który krzyżuje ich plany; z tych to przyczyn wspierają one zamiary *Don Pedra*.

Rada Stanu zajmowała się na przeszło-tygodniowym posiedzeniu dwoma ważnymi pytaniami: 1. Czy wierzyciele *Ludwika XVIII* i *Karola X*, którzy im przed swym wstąpieniem na tron, pieniądze pożyczili, mają teraz prawo, trzymać się podług przepisu z dnia 27go kwietnia 1825 roku, dóbr, które obódwóm Xiążętom zabrano? 2. Czy przez wstąpienie na tron Xięcia, wszystkie jego wierzytelności i długi, przechodzą do stanu, w ten sposób, że wierzyciele, nie od Króla, lecz od Stanu, żądać powinni swego zaspokojenia. Ostatnie pytanie przypomina znowu sławny *Desgravierski*, proces, na którym pierwszy Prezes tutejszego Sądu powiedział: że Sąd wydaje wyroki, ale nie udziela łask. Nic dotąd w tym względzie Rada nie zdecydowała.

Kollegium wyborcze w *Saint-Junyen*, Departamencie *Wyższej Vienny*, po powtórnym głosowaniu, misnowało Deputowanym Ministerjalnego kandydata *P. Edmonda-Blanc*, sekretarza jenerałnego w Ministerjum handlu, 92 głosami z pomiędzy 180.

Przytomni tu członkowie opozycji, zebrałi się wczoraj na konferencyą u Pana *Lafitte*, gdzie się miano powtórnice naradzać nad aktem oskarżenia Ministrów.

Gazeta *Tribune* została wczoraj 58 raz od rewolucyi lipcowey przez policyą zabrana, za umieszczenie próby do Izby Deputowanych.

— Dnia 7 —

Królowa *Donna Marya* i Xiężna *Bragancy* odwiedziły wczoraj Królewską familią w *St. Cloud*.

Mówią, że Hrabia *Sebastiani* prosił Króla o czterotygodniowy urlop do wód, lecz Król oddał takowy do powrotu Marszałka *Sault*, gdyż dwa tak ważne wydziały, jakimi są: interessa graniczne i wydział wojny, na tymczasowe wykonywanie, razem oddane być nie mogą.

Courrier Français donosi: że przed odjazdem Marszałka *Sault* postanowiono, iż podczas jego niebytności, żadna modyfikacya w Ministerjum nie zaydzie, gdyż pod tém jedynie zapewnieniem przedsięwziął podróż.

Z rozmaitych listów nad politycznym stanem Hiszpańskiey *Cerdana*, tak się wyraża *Nouvelliste*: Wykazuje się, że korpus, z kilkuset Francuzkich emigrantów złożony, korpusem *Henryka V* nazwany, stoi rozłożony na całej linii granicznej. Sztab ma się znajdować w *Barcelona*, w *Seu d'Urgel* stoi 80 do 90 ludzi. Jenerał *Crossart* miał 12 czerwca *Alp* opuścić, udając się do *Seu-Rens* i *Taloru*, dla wezwania znajdujących się tam Francuzów do *Wandei*, gdzie 7 Departamentów powstało, i 100,000 Wandeyczyków stoi pod bronią. Ale Karolisei w *Cerdana* wiedzą teraz zapewne, co o tych 100,000 trzymać mogą.

Xiążę *Talleyrand* miał oświadczyć, iż 15 b. m. wróci do Londynu. Pan *Durand de Mareuil*, który go zastępuje, uda się jako Poseł do *Berlina*.

Nowo otrzymane papiery z *Rzymu*, obeymują, że Papiież nietylko z usilnością nastaje na opuszczenie *Ankony*, ale zagraża nadto, iż w przeciwnym razie wezwie pomocy obcych Mocarstw.

— Dnia 8 —

Do Podprefektów okolic *Paryża* wydano okólnik, względem założenia fortyfikacyi. Obwarowanie *Montmartre*, późniey będzie przedsięwzięte.

Dzisiejszy *Monitor* zawiera Królewskie rozporządzenie pod dniem wczorayszym, na mocy którego Minister skarbu do zaciągnięcia nowej pożyczki 150 milionów na 5 procentów, upoważnionym zostaje.

Z *Tulonu* 29 czerwca. — Cywilny intendent *Algieru* *Baron Pichon*, przybył do *Tulonu* na gabarze *Astrolabe*. Prefekt morski kazał dostawić 360 maytków dla skompletowania niektórych okrętów.

Z *Algieru* 11 czerwca. — Wyprawa, złożona z 3ch bataljonów i dwóch haubic, wysłana została, aby pomścić się za zdradę, której się dopuściło pokolenie *Amrouah*. Jenerał *Bouchet* miał rozkaz, tylko wtedy wysadzić wojsko na ląd, jeżeli będzie widział sposobność niespodzianego uderzenia na nieprzyjaciela, gdyż w razie niezupełnego zwycięstwa, dałby pochop do powiększenia ich śmiałości. Jenerał dostał się aż na uście *Issery*, lecz tu widząc wielkie masy Arabów i brzegi naokoło okryte ogniami strażowemi, nie mógł żadnego przedsięwziąć napadu. Od początku maja, wojsko wystawiło tu 4ry blokhauzy, każdy opatrzone 3 lub 4 armatami; prócz tego urządzono na wszystkie strony, między forpocztami wygodne drogi, tak, że kawalerya i lekka artyllerya może galopem z miasta do wszystkich forpoczt się posuwać, i zupełną utrzymywać komunikacyą. (G.W.)

A N G L I A.

Londyn dnia 4 lipca.

Gazeta *Times* odebrała prywatne doniesienie o danym w *Paryżu* na obchód Reformy obiedzie, które nagania zimne postępowanie przydującego na nim Pana *Sydney Smith*. Wspomniona jednak gazeta chwali przeciwnie jego roztropność, że w przytomności wielu Francuzów, u miał niedopuścić rozmowy o nieukontentowaniu z powodu stanu oblężenia.

Od zaprowadzenia statków parowych między *Londynem* i *Lisboną*, publiczność nie ma jeszcze rzetelnego wyobrażenia o czasie odbicia statków z *Lisbony* i przybycia ich do *Falmouth*, dla tego to okazują się przedwczesnie oczekiwane wiadomości o wyprawie do Portugalii. Wszystko, co wiemy, jest to: że wojsko na wyspie *S. Michała* zaczęło wsiadać na okręty 6 czerwca, co z powodu niedogodnego wybrzeża kilka dni trwać musiało, i odbicie nie mogło przed 16 nastąpić. Ostatni statek parowy, który 15 z. m. wypłynął z *Falmouth* do *Lisbony*, nie mógł przed 1szym stamtąd odbić, a tém samém wiadomości o wyprawie przed 9 spodziewać się nie można.

Na posiedzeniu izby wyższej d. 3 b. m. margrabia *Londonderry* uczynił ministrom kilka zapytań względem stosunków zagranicznych, między innemi rzekł: „Uwagę moją zwraca na siebie zapowiedzenie, iż nadzwyczajne poselstwo ma się udać do *Petersburga*, i że tym celem wybrano znakomitego urzędnika, jakim jest Lord *Tayny* Pieczętarz, któremu Pan *Duncombe* jako Sekretarz i kilku przyjaciół zanego Hrabiego (*Grey*) towarzyszyć będzie; wypada mi się więc domyślać, iż przedmiot tego posłannictwa jest wielkiej wagi. Zapytania, które zamyslałam czynić, nie wprawia bynajmniej rządu w kłopot; pragnę tylko zwrócić uwagę zanego hrabiego na to, iż dotychczas, kiedy prawie kończy się posiedzenie parlamentu, izba wyższa nie otrzymała jeszcze ani jednego uwiadomienia o stanie zewnętrznych stosunków naszych, które podług zdania mego, są tak zawikłane, iż zaspakajające ich ułatwienie zdaje się prawie niepodobnem. Patrząc na osadzenie *Algieru*, na ciągłe zajęcie *Ankony*, a nakoniec na dalszą zwłokę sprawy Belgickiey, trwającą już przeszło półtora roku, mamy obraz, jaki się jeszcze nigdy oczom naszym nie przedstawił. Pytam się więc zanego hrabiego, czyli pięć Mocarstw, interessowanych w sprawie Niderlandzkiey, ułożyły się już w tej mierze, czyli ratyfikacye traktatu nadeszły, czyli jedna tylko *Hollandya* dotąd nań nie zezwoliła, i czyli jest podobieństwo do prawdy, aby można do tego skłonić Króla *Hollenderskiego*? Wypada mi mniemać, iż posłannictwo do *Petersburga* wynika z nowych trudności, jakich doznało ułatwienie sprawy Belgickiey, i spodziewam się, że zacyjny hrabia da zaspakajające objaśnienia. Jeżeli nie uczyni zdolniejszy członek tej izby zagranicznych interesów przedmiotem formalnego wniosku, w tym razie ja sam myślę to uskutecznić: albowiem meżkie i śmiałe postępowanie Króla *Hollenderskiego*, oraz stałość, którą

Monarcha ten okazuje, czynią mocne na umyśle moim wrażenie. Hrabia *Grey* odpowiedział: iż domysły zacnego margrabiego względem zlecenia poruczonego lordowi tajnemu pieczętarzowi, są zupełnie bezzasadne. Ministrowie uznali rzeczywistość to państwa za bardzo ważne i dla tego poruczyli je tak znakomitemu mężowi. Więcący (rzekł) nie mogą mówić o tym przedmiocie. Co się tyczy zapytań zacnego margrabiego, przyznać muszą, iż wielką jest prawdą, że dopóki interes Niderlandzki nie zostanie załatwiony, dopóty niebezpieczeństwo wojny między wicey istnieje będzie. W tém przekonaniu, ministrowie najmocniej usiłowali przywieść rzecz do ostatecznego końca. Ubolewam bardzo, iż cel ten nie jest jeszcze dotychczas pozyskany i mniemam, że byłoby niestosownym wicey się w tej mierze rozwódzić.— Zajęta się potem izba obradami względem interesów mniejszej wagi.

Na posiedzeniu izby niższej dnia 3 b. m. ławnik *Waithmann* uczynił zapowiedziany dawniej wniosek względem taryx wprowadzonych i wyprowadzonych towarów. Radził, aby oddawna istnącą tak nazwaną urzędową taryx towarów, przy pobieraniu opłat, zastosowano do rzeczywistej wartości tychże towarów. Wniosek swój zasadał na tém, iż ustanowiona cena towarów jest jeszcze dotąd taką, jaką przyjęto wtenczas, kiedy rzeczywista wartość była daleko wyższą. W roku 1803 rzeczywista wartość wywiezionych towarów przewyższała cenę urzędową o 20 milionów funt. szter., lecz w roku 1819 pierwsza była już mniejsza od drugiej o 20 milionów funt. szter.; potem zaś jeszcze wszystkie towary spadły w cenie blisko o połowę, tak, iż w roku 1831 musiano opłacić od wyprowadzonych towarów ocenionych 60,492,637 funt. szter., chociaż rzeczywista ich wartość wynosiła tylko 37,694,302 funt. szter. Pan *Thomson* oświadczył, iż o tém już często była mowa. Po krótkich rozprawach powyższy wniosek bez kłopotowania został odrzucony. Na pytanie Pana *Gisborne*, lord *Althorp* oświadczył, iż miał nadzieję, że jeszcze na ternajmniejszym posiedzeniu parlamentu będzie mógł podać pod decyzję ponowienie przywileju banku; lecz teraz wątpi; aby wyznaczona Komisya wczesnie ukończyła polecone sobie rozpoznanie tego przedmiotu.

Posiedzenie izby wyższej 2 b. m. Tegowieczorne dyskusye i ich rezultat przekonują dostatecznie, jak niegruntowne są, z taką pewnością i tyle razy powtarzane wszystkie dowodzenia nie trwałości Grejowskiego ministerstwa, i jak mylnie to zdanie, że lubo ministrowie przez czasowe wystąpienie lordów, potrafili przywieść bil reformy do skutku, nie będą jednak w stanie, dalek kierować interesami państwa, bez utworzenia znacznej liczby nowych Parów z swej partyi. Toczyła się rzecz o najinteressowniejszej, bo w najniebezpieczniejszych okolicznościach zostającej części *Wielkiej Brytanii*, to jest Irlandyi. Kraju, którego ulepszenia i uspokojenie tém trudniejsze jest dla rządu, że mu stoją na przeszkodzie: zagorzała, a ustawicznie podsycana nienawiść religijna, i drażliwy interes własny duchowieństwa, wielki zawsze wpływ wywierającego. Opozycya z całym wysiłaniem przygotowała się na dyskusye. Hrabia *Roden*, przywodząc je, wystąpił z projektem uchwalenia do Króla adresu, któryby obejmował prośbę, iżby Król raczył zwrócić swą uwagę na smutny stan niebezpieczliwych Protestantów w Irlandyi, i obmyślił zaradce środki, utrzymania Kościoła Protestantzkiego w tym kraju, oraz zabezpieczenia własności i życia tamtejszych mieszkańców.— Xiążę *Wellington* mówił podobnie, naganiając ministrów; lecz gdy w końcu dodał, że lubo nieobstaje koniecznie przy powyższym projekcie; prosi jednak, aby położenie Irlandyi względem pod rozwagę, na co powstał Xiążę *Cumberland*, użalając się, że nie taka była umowa. Oba stronnictwa zgodziły się na to, że bardzo smutny jest stan Irlandyi. Ale mini-

strowie dowodzili, że to nie jest ich winą, i że droga, którą opozycya podaje, to jest użycie nieprawnych gwałtownych środków, jest taka, że każde najmniejsze zaspokojenie czyni niepodobnym. Minister spraw wewnętrznych, cytując urządzenie z roku 1765, dowodził, że napadanie domów, zabieranie broni, przesyłanie zagrażających listów, zgoda te same przestępstwa, na które się teraz uskarżamy, są powtórzeniem owych czasów i przyznać należy, że nigdy rząd silniey nie przestrzegał wykonania przepisów praw, świadczą o tém zapadłe i ściśle dopełniane wyroki. Rząd używa wszelkich środków do zmuszenia opierających się w złożeniu dziesięcin, ale nad zajęcie i zapewnienie sprzedaży tych objętych przedmiotów, wicey uczynić nie jest mocen. Duchowieństwo Protestantzkie nie może wymusić, aby do zabezpieczonej sprzedaży, rząd dostawiał jeszcze kupujących, dla zapobieżenia w tym względzie niesnaskom, nienawiści i rozterkom, wypadła zrobić zmianę w tej daninie, jak to już dawniej rząd przedstawiał na próżno. Uskarżamy się na wielką liczbę przestępstw, przypisując je niewiedomości i złemu wychowaniu pospólstwa, a sprzeciwiamy się wszelkim przedstawianym planom, które dają do moralnego narodowego wychowania. Margrabia *Landsdowne* odpowiedział, że ma także posiadłości w Irlandyi, i ponieważ chce je posiadać, a zna całe położenie rzeczy, życzy także, aby rząd innem, jak dotąd, nie przedsiębrał drogi. Lord *Plunkett* zbijał wszystkie pojedyncze zarzuty opozycyi. Skończyło się na tém, że większość 41 głosów wypadła na stronę ministrów, w głosach 120 przeciwko 79. (G.W.)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Haga dnia 5 lipca.

Cholera, która się tu zbliża do stolicy, mniej przestrasza, niżeli, kiedy była w oddaleniu. W towarzystwach wicey mówią o odpowiedzi naszego rządu dla konferencyi, i zniesieniu stanu obłążenia w *Paryżu*, niż o cholercze.

— Dnia 6 —

W gazecie *Staats Courant* znajduje się druga nota Pełnomocnika Niderlandzkiego do konferencyi podana, w której przytacza powody, dla których Król Jmć Niderlandzki nie może przyjąć projektu układu, przez konferencyą w dniu 11 z. m. podanych. Oraz składa nowy projekt gabinetu Hagskiego do traktatu między Królem, a pięciu Dworami i traktat zawrzeć się mający między *Hollandyą* i *Belgią*; względem których, jeżeli się dostojne strony nie będą mogły porozumieć, oświadcza, iż Król Jmć postanowił, trzymać się wszelkimi środkami, jakie mu Opatrzność podała, annexu A, do 12 protokółu, póki nie pozyska przyjąć się mogących warunków, pozwalających mu uznania politycznej niepodległości *Belgii*, lub Xięcia *Sasko-Koburskiego Leopolda*.

Listy z *Mastrychtu* pod dniem 8 b. m. donoszą: „Wczora przybyły do Belgijskich straży celnych mocne oddziały piechoty i jazdy Belgijskiej, i natychmiast na około warowni w odległości milowej rozstawiono liczne stráže, celem przeszkodzenia dowozu zboża i rożaczny, niemnieysiana i słomy do tej twierdzy.”

Dnia 3 b. m. zatrzymali Belgowie pocztę z *Akwisgranu* do *Mastrychtu* jadącą. Nadchirurg *Wyngond* i Porucznik artylleryi *Verschur* wzięli w niewolę i do główney kwatery Belgijskiej w *Meer* odprowadzili.

Bruxella dnia 6 lipca.

Dnia wczorajszego wyjechał Król do *Antwerp*, skąd po jutrze wróci do stolicy. Celem tej podróży, jest przyspieszenie fortyfikacyi. Niewątpliwe teraz wzbranianie się Króla *Hollandyi* przystąpienia do uchwały konferencyi, przygotowania i nieprzyjacielska jego postawa, jest powodem do przyspieszenia naszych przysposobień. W każdym razie przed upłynieniem tego miesiąca, pokój lub wojna nastąpić musi. (G.W.)

O g ł a s z e n i e

1. Do JWW. i WW. Wierzyteli Radziwiłłowskiej Massy.

Jeneralny Pełnomocnik Massy Radziwiłłowskiej W. Antoni Kożuchowski, upoważnił Prokuratorę teyże Massy do weyścia w układy z JWW. i WW. Wierzytelami zastawnymi, do zaspokojenia ich należności, jakie rzeczywiście i podług prawa policzają, a to przedażą dóbr na ten cel przeznaczonych, osobną tabellą objętych i ocenionych, według szacunku w 1819 roku urzędownie przyjętego.

Prokuratorę, mając zaszczyt wezwać niniejszém JWW. i WW. Wierzyteli zastawnych, aby zechcieli przybywać do Miasta Wilna dla otrzymania satysfakcyi drogą kupna dóbr na wieczność za swoje należności, uwiadamia, iż dla przyspieszenia i ułatwienia układow, przystępujący do nabycia, wolni są od płacenia gotowizną dziesiątey części Ukazem 1818 roku na umorzenie długi Skarbowego zawarowanej, tudzież od długow funduszowych, duchownych i bankowych; zaspokojenie bowiem tych ciężarów JWW. Hrabowie Wittgenstein przyjmują na siebie.

Aby ogłoszenie niniejsze wszystkich, którzy to obchodzić może, doszło, aby przez narzucenie zbyt prędkiego czasu, nieprzeszkodzić zatrudnieniom gospodarskim: Prokuratorę za termin, w którym układy rozpocząć jest gotową, stanowi dzień 15 października 1852 roku. Układy trwać mają w Wilnie w miejscu posiedzeń Prokuratorji, ciągle przez miesiąc ośm, stosownie do polecenia Jeneralnego Pełnomocnika Massy. Podobne układy i w tymże samym porządku z kolei i dla Wierzyteli ręcznych otwarte zostaną. Dan w Wilnie dnia 9 lipca 1852 roku.

Prokurator Izidor Salmonowicz.

Za Sekretarza Mikołaj Malinowski. (891)

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładującego całą Rosyą etc. etc. etc.

UUr. Alexandrowi Wasilewiczowi Chanowemu Pułkownikowi Woysk Rossyjskich, Bazylemu Michałowiczowi, Kazimierzowi Kapitanowi, Abramowi Hrewienowskiemu Sztabskiemu Sowietnikowi, Bazylemu Bazylewiczowi Engelhardowi Aktualnemu Tajnemu Sowietnikowi, Jakóbowi Borysowi Drukiemu, Andrzejowi Karłowiczowi, Hemmanowi Kapitanowi, Katarzynie Alexandrównie Harkowenkowej Kapitanowej, Juliannie Harasimównej Sorokinowej, Sekretarzowej prowincjonalney, Endocji Sidhiewowej Kupcowej, Nikiforowi Włodzimierzewiczowi Minkowemu Kollegialnemu Sekretarzowi, Gabryelowi Kuźmierzowi Kożemiakinowi Kolleg. Sowietnikowi, Annie Iwanównie Sndownikowej Kolleg. Sowietnikowej, Alexandrowi Bohdanowiczowi, Millewiczowi Tytularnemu Sowietnikowi, Karolowi Jakubowiczowi Dewialmirowi Kapitanowi, Katarzynie Jansonównie córce Grzegorza Jansena z dokładem prawney opieki..... Potahaykowej..... Karatewskiej,..... Brundowowi krawcowi..... Skorobhatowemu, Andrzejowi Matihorowowi, Ale-

xandrowi Jokowi, Jakubowi Drukiemu Kupcowi, Mikołajowi Bolszakowemu,..... Sukcessorom Jenerałowej Leytnant Fok Pawłowi, Nikitenowi Kolleg. Sowietnikowi, Nikitinowej Kolleg. Sowietnikowej, Agrypinie Pawłównie Hołohwastowoy Szt. b. Rotmistrzowej, Alexandrze Pawłównie Osipównie Kollegialney Sowietnikowej, Teodorowi Teodorowiczowi Heko Tytularnemu Sowietnikowi, Annie Harasimównie Duryzkipowej Kupcowej, Anastazyi Klenowskiej Kolleg. Assessorowej..... Hermanowej..... Wokolowej,..... Hrabi Littio Aktualnemu Tajnemu Sowietnikowi, Chrystyanowi Hirtowi, Andrzejowi Odyncowi pretensorom, a Platonowi Antoniewiczowi Sokołowemu Kollegialnemu Assessorowi, Antoniemu Jermałowiczowi Weysowi odstawnemu Kapitanowi, Karolowi Bacholcowi Majorowi, Bazylemu Przyłuckiemu Sztabskiemu Sowietnikowi, Iwanowi Kożminowi Dawydowemu czynownikowi 6 klasy, Wasilowi Antonowemu Kupcowi..... Kilberchowi b. Rządcy w dobrach Stuzkach..... Zalepuhowi Pułkownikowi..... Wiszniewskiemu..... Szulbynówce..... Hajusowi Jenerałowi, dłużnikom zeszłego już z tego świata Pawła Pietrowicza Puszczyzna Jenerała Leytnanta Senatora i Kawalera; pozew przed Sąd Exdywizorski w dobrach Stuzkach w powiecie Bohrnyskim ufundowany, z powództwa UUr. Piotra Rotmistrza Leyb-Gwardyi pułku Kierassyerskiego, Andrzeja Kapitała Leyb-Gwardyi pułku Grenadyerskiego, Wasilwołoda Poręcznika Gwardyi pułku Kierassyerskiego i Mikołaja braci, Alexandry w zamęsciu Koszulowej Jenerał-Majorowej, i Zofii w zamęsciu Krasnołędzkiej, siostr Puszczyznów, sukcessorów rzezonego Pawła Pietrowicza Puszczyzna, przy odwołaniu się do Dekretu remissyynego Sądu Głównego Mińskiego 2go Departamentu, do Ukazu Rządzącego Senatu w roku 1829 miesiąca decembra dnia 18 wyszłego, do postanowień Sądu Głównego Mińskiego i Sądu Exdywizorskiego, oraz do awizacyy w skutek tych postanowień w gazetach Petersburskich, Moskiewskich i Litewskich czynionych, wyniesiony mianowicie o to: gdy Obżałowani pretensorowie do dóbr po zeszłym Pawle Puszczyźnie oycu żalących się pozostałych, porospoczywali w rozmaitych jurydykcyach processa. Żalący się nie będąc w stanie assystować każdemu posóbuso, i przedsięwziąć skutecznych obron prawnych, celem zkoncentrowania do jednego punktu interesów, i rozprawienia się z obżałowanymi, o wszystko w jednym czasie. Oświadczyli Exdywizyą na wszystkie dobra po oycu osiągnięte, za prawne jego długi, i pozwali Obżałych przed Sąd Główny Miński 2go Departamentu, o wyznaczenie Sądu Exdywizorskiego. Skutkiem czego, Sąd Główny Miński wyznażył Sąd Exdywizorski nad dobrami, tak w Gubernii Mińskiej, jako i w guberniach Wielkorossyjskich położonemi, z przepisaniem właściwych temu sądowi reguł. Lecz, Rządzący Senat, Ukazem w roku 1829 decembra 18 wyszłym, utwierdził tylko wyrok Sądu Głównego

go co do wyznaczenia Exdywizyi nad dobrami w Mińskiej Gubernii, leżącemi, a względem dóbr Wielko-Rossyjskich bez skutku zostawił. Stosownie więc do takowego Ukazu, i niezynionego za onym w Sądzie Głównym Mińskim postanowienia, Sąd Exdywizorski zebrałszy się do dóbr Stużek w powiecie Bobrujskim położonych, czynności pierwszemu zjazdowi właściwie ułatwił, a mianowicie, iżby Obżałowani pretensorowie, dowody na swe pretensye, do dóbr Stużek regulować się wedle prawa mogące, nieodmiennie pod upadkiem tychże pretensy w dniu 2 julii 1830 roku do Kancellaryi Ziemskiej Mińskiej na sześcioniedzielną persystencyą złożyli, polecił; termin na zjazd powtórny zakryślił, i o tém wszystkie interessowane osoby uwiadomił. Następnie, gdy Sąd Exdywizorski w terminie przez się naznaczonym, dla zatrudnień jednego z urzędników za ukazami Rządowemi, nie mógł przystąpić do ukończenia czynności, i odraportował o tém Sądowi Głównemu, Sąd Główny, w skutek tego raportu i przedłożenia Wojennego Gubernatora uczynił postanowienie, polecając Urzędnikom, iżby zbrali się w dniu 20 julii idącego roku do dóbr Stużek, i zadeterminował, aby każdy z obżałowanych mogący wedle prawa regulować swoją pretensyą do dóbr Stużek, stawał przed tym Sądem w dniu 20 julii pod utratą pretensyi. Powołując zatem żalący się obżałowanych do ostatecznej rozprawy, stosownie do wymienionych postanowień i do pozwu w pierwszym zjeździe Sądu Exdywizorskiego wynaszanego, proszą: sądenia summ na dłużnikach do masy funduszow zeszłego s. pamięci Senatorsa Puszczyzna, wedle złożyć się mających dowodów. Skassowania wszystkich takich pretensy, które za dowodami w terminie nie komportowanemi, lub za pismami nie wedle praw temu krajowi służących, sporządzonemi i w aktach Sądu Głównego, lub powiatowych Bobrujskich, w czasie przez prawo zamierzonym nie aktykowanemi będą zaregulowane, i zdecydowania, iż za takie pretensye, dobra Stużek, w żadnym przypadku nie mogą ulegać odpowiedzi, a zatem domierzenia satysfakcyi przez wydział ziemi, dla takich tylko kredytorów, którzy przedstawiają obligi lub inne zapisy, podług przepisów prawa tej gubernii służących, sporządzone, przyznaniem lub aktykacją wedle warunków Konstytucyi 1775 i 1768 wspartej, oraz na terminie do Kancellaryi Ziem. Mińskiej były złożone; a dalszych innych jakich niebądź pretenssy na zawsze względem dóbr Stużek, znikozemnienia i za nieeksystujące ogłoszenia, oraz tego wszystkiego, o co w sprawie proszonym będzie decydowania.

Roku 1832 msca lipca 5 dnia, takową kopiją pozwu z autentyką zgodną, podając do gazety Kuryera Litwego dla wiadomości pozowanych osób, własną ręką podpisując się.

Kazimierz Eytwid Woźny przy Sądzie Cywilnym Gubernii Mińskiej. (887)

1. Sąd Powiatowy Wołkowyski, skutkiem nastącej na prośbę Szlachcica Wiktora Dąbrowskiego w dniu dzisiejszym rezolucyi, przez niniejszą awizaoyą do gazet Ku-

ryera Litewskiego podającą się zawiadania Publiczność, a pryncypalnie interessowane strony, że Adwokat Subieliow Powiatu Wołkowyskiego Karol Dąbrowski w dniu 25 february r. b. zszedł z tego świata, po którym pozostałe różnych stron papiery, brat jego prosiący Wiktor Dąbrowski fascykulami opieczętowaawszy dla oddania właścicielom przy oświadczeniu w Kancellaryi Sądu niniejszego złożył. A zatem ci wszyscy, od których zeszły Adwokat Karol Dąbrowski miał plenipotencyę, zechcą odebrać za zwrotem rewersow papiery do spraw zeszłemu poruczone, z kancellaryi Sądu niniejszego, i innego na miejsce zmarłego Adwokata Dąbrowskiego odebrać plenipotentą. Gdyż w przeciwnym razie straty sobie przypiszą. Datt. na sessyi Sądowej w Wołkowysku 1832 roku julii 9 dnia.

Sędzia Powiatowy Ostromęcki.

Zasiadający Korczycz.

Zasiadający Kaliukiewicz.

Sekretarz Radzca Honorowy Józef Korkowski. (890)

1. Od Rzeczyckiego Ziemskiego Sądu ogłasza się, w zostającym pod zawiadownstwem tego Sądu powiecie wzięty człowiek Stefan Fiedorow syn Szczegłow, który się powiadał rodem Mohylewskiej gubernii Babinowickiego powiatu ze wsi Kozłow obywatela Wiktora Barulina włóścianinem, mający od urodzenia lat 20, przymiotów: wzrostu małego, włosów na głowie światło-rusych i także na wąsach i brwiach małe, twarzy okrągłej, śniadawey. Oczu szarych, na brodzie znajdują się dwie jedna pod drugą niewielkie brodawki— że pomieniony człowiek utrzymuje się w Rzeczyckim mieskim ostrogu od 4 dnia msca junii, i o uczynieniu o nim sprawki z tego Sądu pisano do Babinowickiego takiegoż junii 6 dnia za N. 4,532 junii 6 dnia 1832 roku.

Assessor Jan Bieniecki.

Sekretarz Andrzej Chitun. (889)

2. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na uzyskanie przewodzącej się na byłym Wileńskim Kupcu Alexandrze Stuckim Skarbowey niedoimki nagromadzonej za dzierżawę przezeń z towarzyszami od roku 1811 do 1815 odkupow trunkowych, Sankt-Petersburskiej gubernii w miastach Nowey-Ladodze, Gdowie, tudzież w mieście Porchowie Pskowskiej Gubernii i długu należącego się Wileńskiej Izbie Powszeczney Opiece. Oddane publiczney przedaży dwa jego Stuckiego murowane domy położone w Mieście Wilnie na przedmieściach, za Ostrąbramą i na Zarzeczcu ocenione pierwszy 35,167 rub. 20 kop. a ostatni 74,444 rub. 93 kop. assygnacyami do czego, i przeznaczone terminy, pierwszy 8, drugi 9 następującego miesiąca sierpnia, a trzeci i ostateczny we trzy miesiące od dnia ostatniego wydrukowania o tém wezwaniu w Sankt-Petersburskich lub Moskiewskich gazetach. A zatem życzący kupić pomienione domy Stuckiego, zechcą przybyć do tego Rządu na wyrażone terminy lipca 1 dnia 1832 roku.

Assessor Józef Szulc.

Sekretarz Kowalenok.

Naczelnik Stołu Wierzbicki. (882)

2. Od Wileńskiej Skarbowej Izby ogłasza się. Pojezuicki majątek Pelikany Wileńskiej Gubernii w Brastawskim powiecie położony, w którym po ostatniej rewizji liczy się mężkiew płci dusz 271, a podług lustracyjnych inwentarzy oceniony 41, 250 rubli srebrem, ma się przedawać w rzeczony Izbie, na prawidłach dla majątku tego rodzaju postanowionych, dla czego i przeznaczony publiczny targ 15go, a przetarg 19go dnia października teraźniejszego 1852 roku. Życzący kupić ten majątek, zechcą przybyć do tej Izby sami z pewnymi ewikcyami, któreby odpowiadały dwóletniej proporcji 6go procentu od summy, jaka przy targach zamierzona będzie, lub przystać od siebie pełnomocników. Junii 12 dnia 1852 roku.

Sowietnik Jan Kryłow.

Kontroler Jan Abramowicz. (886)

2. Opieka Szlachecka Powiatu Wileńskiego, z powodu zaszłej śmierci Xiędza Atanazego Ihuatowicza Kanonika Katedry Wileńskiej, po nastącej w dniu 9 marca teraźniejszego roku rezolucyi, wzywała Sukcesorów i pretensorów, iżby w przeciągu sześciomiesięcznego terminu jawili się w Opiece niniejszej z prawnymi dowodami; lecz gdy z Sukcesorów nikt nie jawił się, a pretensorowie przed wyściem jeszcze zakreślonego terminu, objawili już stosunek przewyższający nawet ogólny fundusz po tymże zeszłym pozostały; w celu więc przyspieszenia satysfakcyi jawiącym się pretensorom, taż Opieka wzywa: aby unikając kosztów i straty czasu w poszukiwaniu swych należności, przez rozdział sposobem Exdywizyi, jawili się w Opiece, po upłynieniu terminu sześciomiesięcznego, to jest: w dniu 12 września bieżącego roku, w celu zrobienia między nimi układu; w przeciwnym razie, gdyby układ do skutku nie doszedł, pieniądze odesłane zostaną do Prykazu, a Dzieło do Sądu Powiatowego Wileńskiego. — Zastrzega przy tém Opieka, że nieobjawione pretensye do oznaczonego terminu, podług prawa, żadnego już znaczenia mieć nie będą.

Prezydujący w Opiece Pełniący Urząd
Mrszałka Powiatowy Sędzia i Kawaler

Gasper Hornowski.

Za Sekretarza J. Karwowski. (881)

2. Roku 1852 miesiąca julii 7 dnia, Sąd Taxatorsko-Exdywizorski nad majątkiem Poholską w Powiecie Oszmiańskim sytuowanym do dziedzictwa X. Jakóba Jankowskiego Dziekana Lidzkiego, sukcesora zeszłego Walentego Jankowskiego Prezydenta należnym, za remissą Sądu Powiatowego Oszmiańskiego ustanowiony; po zatwierdzeniu czynności pierwszemu zjazdowi właściciwych, oraz wymiaru, na dalsze kontynuowanie sprawy konkursowej, jurydykcyą swoją do Miasta Powiatowego Oszmiany przeniósłszy. Lubo przez awizacyą do Gazet Kuryera Litewskiego dnia 5 lutego idącego 1852 roku podaną, tak konkurs oświadczającego X. Jakóba Jankowskiego, jako też kredytorów i pretensorów, aby ci

na dzień 3ci marca teraźniejszego roku z dowodami do miasta Powiatowego Oszmiany przybywali, i do tłumaczenia się w sprawie przystępowali, wzywał. Jednak kiedy od wyrażony datty po niniejszą, mimo prawie ciągłe exystowanie Sądu, kredytorowie i pretensorowie z pretensyami swojemi, w celu otrzymania satysfakcyi, a X. Jankowski jako debitor, niewchodzą. Przeważa Sąd Exdywizorski, na wzięcie poruczonej sobie sprawy konkursowej w namowę dzień 26 teraźniejszego msca julii zadeterminowawszy. Aby do takowego terminu kredytorowie, oraz debitor nieodmiennie z pretensyami swojemi jawili się, po raz ostateczny przez gazetę Kuryera Litewskiego awizując, że w przeciwnym razie na niestawiających amissya zapisaną zostanie, ostrzega.

Prezydujący w Sądzie Pttwym i Exdywizorskim Józef Bukaty.

Antoni Swierszczek Rewkowski Assessor Sądu Ptt. i Exdyw.

Ignacy Gieralt Januszewicz Assessor Sądu Pttu Oszmiań. Exdywizor.

Stanisław Suroż Regent. (885)

2. Francuzka Guwernantka Antonina de Mathis, mając otrzymany w Subseliach Wołkowyskich dekret na 50,000 złotych, gdy niemogła do majątku Pacewicz wprowadzić tradycyi, wchodziła z niżej podpisanym w układy i na skutek takowych wzięła u żony mojej Anny z Bulharynow Mickiewiczowej Skarbney Powiatu Wołkowyskiego 600 rubli, a później gdy układy nie doszły do końca przeto de Mathis na wzięte 600 bliru w roku przeszłym 1851 junii 6 dnia, wydała oblig z ewikcyą na tychże funduszach, i obowiązkiem wypłacenia zawinionej summy dnia 11 apryla 1852 roku; lecz gdy dotąd nie uiściła się, nie ma żadnego innego majątku, oprócz wspomnionego dekretu, który stara się komukolwiek przelać, i sama uzyskała już paszport, wydalita się na Białoruś, z tego powodu widząc zawód od Pani de Mathis, oraz jey usiłowanie ku przefrymowaniu swojego funduszu, a stąd i niepewność odebrania należności; oświadczam Publiczności, że Pani de Mathis, oprócz zawinionych żonie mojej pieniędzy, jeszcze liczne porobiła kredyta; a zatem, żeby nikt w układy o nabycie dekretu i obligów de Mathis służących nie wchodził, proszę, albowiem będzie musiał odpowiedzieć żalącemu się.

9 klasy Skarbny Pttu Wołkow. Franciszek Rymwid Mickiewicz. (86g)

2. Sąd Exdywizorski massy funduszu zeszłego JW. Joachyma Narbutta Prezyd. Granicz. Pttu. Lidz. nad majątkiem Rakaniec ustanowiony, w Mieście Wilnie exystujący, stosując się do żądania stron na odpisanie przeciwko wierzycielom Prokuratorowi massy, czasu do dnia 15 7bra t. r. udziała. W jakowym terminie chociażby zu niespełnieniem tego, że izbę swą zamknie, i jawiącym się wierzycielom domierzy satysfakcyą, a na niestawiających amissya za-

pisze, dla wiadomości wszystkich stron przez gazetę *Kuryera Litt.* wzywa i ostrzega, roku 1852 julii 8 dnia.

Exdywizor Jan Czyż.
Exdywizor S. Kielczewski.
Adam Kijuc Exdywizor.
Regent Józef Ossoliński. (875)

Nowe Dzieło.

2. *W Typografii Uniwersyteckiej wyszła z druku nowa powieść Kleofasa Fakunda Pasternaka pod tytułem: Wielki świat małego miasteczka, we dwóch tomach. Cena rub. sr. 1 kop. 55. PP. Prenumeratorowie za złożeniem biletów z podpisem moim otrzymają takowe dzieło. Osoby życzące mieć to dzieło przez pocztę, raczą się zgłosić do niżej podpisanego, przesyłając rubel sr. 1 kop. 50.*
T. Glücksberg. (885)

3. *Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu. Na przedpisanie Zarządzającego Gubernią, Pana Radzcy Stanu i Kawalera Doppelmajra, od 3go terażniejszego julii za N. 13,347, dla odbycia w Wileńskiej Skarbowey Izbie targow, na dostawę w Mieście Wilnie, do upłynienia terażniejszego trzechlecia, dla woysk słomy, przeznaczają się termin 25, terażniejszego miesiąca julii, i we trzy dni po nim, przetarg; a zatém życzący podjąć się takowey dostawy, mają przybydź na te targi, do Izby Skarbowey, z pewnemi ewikcyami julii 8 dnia 1852 roku.*

Assessor Józef Szulc.
Sekretarz Jamont.

Za Naczelnika Stotu Jan Mickiewicz. (875)

5 Mohilewska Izba Powszechny Opieki ogłasza, iż w niey będzie się przedawał majątek obywatelk rodzonych siostr, Johanny Miłaszewiczowey i Franciszki Bykowskiej, Czerykowskiego powiatu we wsi Wieremiejek 60, słobodzie Kaminkie 22, w ogóle 82 dusz męskiej płci włóścian, ze wszelkiemi należytościami w inwentarzu wyrażonemi, oceniony w dziesięcioletniej proporcji 13,200 rubli; jakie się przeznaczają terminy, o nich osobno uwiadomiono będzie.

Sekretarz Radzcy Honorowy M. Sofronowicz.

Sekretarza Pomocnik Onoszko.

Kancellarzysta Alexiey Rymski Korsakow. (860)

5 Mohylewska Izba Powszechny Opieki będzie przedawała nieruchomy majątek obywatela Piotra Fadiejewa syna Czernyszewicza Klimowieckiego powiatu we wsiach: Hanowku 15, Pieślakowie 11, w ogóle 26 dusz męskiej płci z nowo po rewizji urodzonymi, ziemią i wszystkiemi przynależytościami, za nieopłacone zaciągnięney pożyczki, dla czego przeznaczają się

terminy dla targow 20, 24 i 27 dnia października terażniejszego roku.

Kancellarzysta Rymski Korsakow. (861)

Książki znajdujące się do nabycia w Kantorze Kuryera Litewskiego.

Córka dobra, powieść z francuzkiego . . . K. 17½
Z pocztą K. 25.

Don Felix de Mendoza kawalerzysta kastylijski komedia w 5ciu aktach p. P. Lopez de Vega napisana, z hiszp. na franc., a z tego na polski przełożona K. 17½
Z pocztą K. 25.

Ferdynand i Agata, powieść ze zdarzenia w wieku XVIII, przekład z rossyjskiego . . . K. 12½
Z pocztą K. 20.

Galerya obrazów życia ludzkiego czyli charaktery, przez Amerykanina Washingtona Irvinga, przekład Józef Bychowicz. T. 2. R. 2.
Z pocztą R. 2. K. 25.

Grammaire française K. 20.
Z pocztą K. 30.

Jana Hermana z Neydenburku Ziemiannu albo Gospodarz Inflandski. W roku M.D.C.LXII. do druku podany, a teraz z niemieckiego na polski język przetłumaczony w roku 1671 i powtórny razem w druk podany w Słucku w Drukarni roku 1673, a z tego przedrukowany znowu r. 1823 K. 30.
Z pocztą K. 40.

Jan Sbogar, po francuzku przez Ch. Nodier, tłumaczenie Władysława T. 2. K. 60.
Z pocztą K. 75.

Kartusz, sławny bandyta we Francji, jego życie występne i przypadki (z portretem tego zbrodniarza) tł. z francuzkiego K. 22½
Z pocztą K. 35.

Kilka uwag nad konstrukcją języka niemieckiego K. 7½
Z pocztą K. 10.

Kobiety Filozofki komedia w 5ciu aktach podług Moliera K. 37½
Z pocztą K. 45.

Krótkie uwagi nad Pomorkiem Bydła Rogatego, przez Radę Sakt-Petersburską Lekarską w roku 1829 wydane,— Z polecenia Rządu na język polski przełożone przez Wincentego Ciechanowskiego M. F. K. 15
Z pocztą K. 20.

Kucharz dobrze usposobiony, ułożony przez Jana Szytlera T. 2. R. 2. K. 25.
Z pocztą R. 2. K. 25.

Libussa albo Założenie miasta Pragi, powieść Wilandta K. 15.
Z pocztą K. 20.

Loklin czyli Rozpacz Uwięczona; Drama we czterech aktach, przez Antoniego Chomińskiego, Kapitana W. Pol. napisana w 1828 roku . . k. 37½
Z pocztą K. 45.

Manuel Elémentaire de lecture adapté à la grammaire française pour les Polonais, avec des thèmes et des versions pour chaque règle . K. 20
Z pocztą K. 30

Nauka Łowiectwa we dwóch tomach, przez Ignacego Bobiatyńskiego Kand. Fil. . . . R. 2 K. 50.
Z pocztą R. 2. K. 75.

Nauka dla pospólstwa: jak zachować się od cholery, i leczyć dotkniętych tą chorobą w mieyscach, gdzie nie masz, ani lekarzy, ani aptek. Wydana przez Radę Medyczną, a potwierdzona przez P. Ministra Spraw Wewnętrznych; na polski język przełożona i wydrukowana z polecenia Pana Gubernatora Cywilnego Wileńskiego, Rzeczywistego Radzcy Stanu, Kamerhera i Kawalera, D. M. Obrezkowa K. 7½
Z pocztą K. 10.

Drukarnia A. Marcinowskiego.

Pozwolono drukować. Wilno 14 Lipca 1852 roku.

CENZOR Paweł Kukolnik.